

STARTO ★

ORGANO DE ĀĒĤA ESPERANTO-ASOCIO

1973

3-4 (33-34)

TEĀKA ZA PRACOVNĪM AKTIVEM ĀĒS V OSTRAVĒ

Do nové etapy našeho hnutí

Ve dnech 21.-22.dubna tr.se sešel v Ostravě pracovní aktiv delegátů ze 52 esperantských kroužků z ĀSR, který zhodnotil dosavadní činnost svazu a vytyčil perspektivy jeho další činnosti. Mezi více než 250 přítomných bylo 118 delegátů a několik zahraničních turistů.

Aktiv zahájil místopředseda ÚV ĀĒS a předseda Přípravného výboru D. Kočvara, který uvítal představitele ZE SSR P.Rosu a zástupkyni odboru kultury KNV v Ostravě, M.Vlkovou, a předal slovo Z.Křimskému, nově navrženému tajemníkovi ĀĒS.

Z.Křimský oznámil přítomným, že po závažných jednáních se zástupci ÚV KSĀ, MK a MV bylo nyníjší jednání prohlášeno - místo předpokládaného sjezdu - za pracovní aktiv delegátů 2.sjezdu ĀĒS, a vysvětlil důvody, jež vedly ÚV ĀĒS k tomuto rozhodnutí. Řekl mj.:

"Jsem také esperantista, a to více než 26 let. I mne, stejně jako vás, se dotýkají všechny události a okolnosti spojené s naším společným zájmem. Smyslem našich jednání bylo získat oficiální povolení ke konání 2.sjezdu v těchto dnech. Byla to velmi složitá jednání, která jsme dokládali různými rozbory a srovnáními o vývoji esperantského hnutí v zahraničí, zejména v socialistických zemích, v první řadě v SSSR. Soudruzi z těchto orgánů měli pro naše snahy pochopení, ovšem vyžadovali, aby sjezd byl do všech důsledků politicky a organizačně řádně připraven. Jsme totiž jedinou zájmovou organizací v našem státě s velmi značným a výrazným dopadem na zahraničí, neříceme se tedy, že je třeba dát i určité záruky, že naše

hnutí a organizace nebudou zneužity proti zájmům naší socialistické společnosti, že nikdo nezneužije podpory, které se nám má dostat".

Řečník dále vysvětlil, že jedním ze závažných nedostatků, který jsme sami dosud neodstranili, jsou i naše stanovy, poplatné do určité míry době, v níž vznikly. Další výtkou je dosud značná nejednotnost v naší organizaci. Existuje mnoho kroužků, klubů či jiných seskupení, které nejsou zapojeny do celostátní organizace, nejsou jejími základními články a leckdy považují ĀĒS pouze za prostředek k dosažení svého zájmu či cíle. Dokonce jsou i případy, kdy jednají bez vědomí svazu, uzavírají různé dohody se zahraničními organizacemi, vydávají tiskoviny a publikace aniž by o tom předem uvědomili a požádali o souhlas ústřední orgány svazu. To samozřejmě nepřispívá ke konsolidaci našich vztahů s politickými a státními orgány, a nelze se tedy divit, že bez takových záruk nemůžeme dosáhnout svého cíle.

Ústřední výbor ĀĒS uznal tyto důvody, schválil na svém nočním zasedání 20.4. postup předsednictva a rozhodl změnit původně zamýšlený 2.sjezd na pracovní aktiv delegátů, kteří byli zvoleni pro tento sjezd.

Z.Křimský oznámil přítomným, že jsou již dohodnuty podmínky, které je nutno splnit, aby se náš svaz mohl plně rozvíjet a uskutečnit svůj druhý sjezd, na němž by se vyřešily naše interní problémy. Tyto dohody nejsou nepatrné a zasahují nejen do oblasti ideové, ale i

(Pokračování na str.3)

Programové prohlášení ČES

Z tohoto dokumentu, který schválil 16.12.1972 ÚV ČES a 22.4.1973 aktiv delegátů ČES v Ostravě, uveřejňujeme podstatný výťah :

- I. V první části prohlášení jsou zakotveny základní organizačně politické principy, na nichž stojí esperantské hnutí v ČSR, jehož úkolem je "usilovat o výchovu svých členů k uvědomělému a angažovanému občanství při respektování zásad demokratického centralismu a internacionální solidarity v duchu závěrů XIV. sjezdu KSČ."
- II. ČES soustředí svou činnost na tyto hlavní úseky :
- 1/ Další rozvoj a popularizaci mezinárodního jazyka na území ČSR všemi dostupnými prostředky.
 - 2/ Další rozšiřování členské základny cílevědomou propagační činností. Cílem je dosažení 5 000 organizovaných členů.
 - 3/ Vydávání tiskového orgánu jako organizačního a informačního pojítka a zároveň ideového pomocníka svazu pro systematickou výchovu místních skupin a všech členů. Vydávání mezinárodního časopisu PACO.
 - 4/ Rozvoj a zkvalitnění ediční činnosti a vytváření předpokladů k účasti na vydávání specializovaných časopisů v rámci socialistických zemí.
 - 5/ Rozšiřování svazové reprezentace v řídících orgánech vrcholných mezinárodních esperantských organizací /UEA, MEM/. Účast na světových sjezdech a jiných setkáních u nás i v zahraničí.
 - 6/ Aktivní práce na úseku mírového hnutí, které je těžištěm celé činnosti ČES a všech našich esperantistů. Mírová sekce ČES je důležitým článkem MEM, jehož prostřednictvím spolupracuje se Světovou radou míru.
 - 7/ Jedním z nejdůležitějších úkolů pro nejbližší období je znovuoživení činnosti Sekce mládeže ČES. Je třeba vést ji k tomu, aby navazovala úzké kontakty s organizacemi SSM.
 - 8/ Činnost odborných sekcí /pedagogické, železničářské, vědecké a technické/ a komisí /politicko-výchovné, metodicko-propagační, jazykové a zkušební/.
 - 9/ Zapojení našich předních odborníků do teoretické práce /otázky esperantské politiky z hlediska marxismu-leninismu, výzkum v oblasti jazykovědy a historie/.
- III. ČES a jeho orgány, místní skupiny, sekce a komise budou usilovat o širší spolupráci s ostatními společenskými a zájmovými organizacemi v ČSR a zvláště rozvíjet a prohlubovat formy spolupráce se ZE SSR v rámci ČSEF. ČES bude důsledně čelit škodlivým tendencím k neutralitě a sektářství v esperantském hnutí.

Usnesení ostravského aktivu

Aktiv delegátů pro 2. sjezd ČES projednal předložené dokumenty a návrhy pro 2. sjezd a po jejich doplnění přijal usnesení, z něhož vyjímáme:

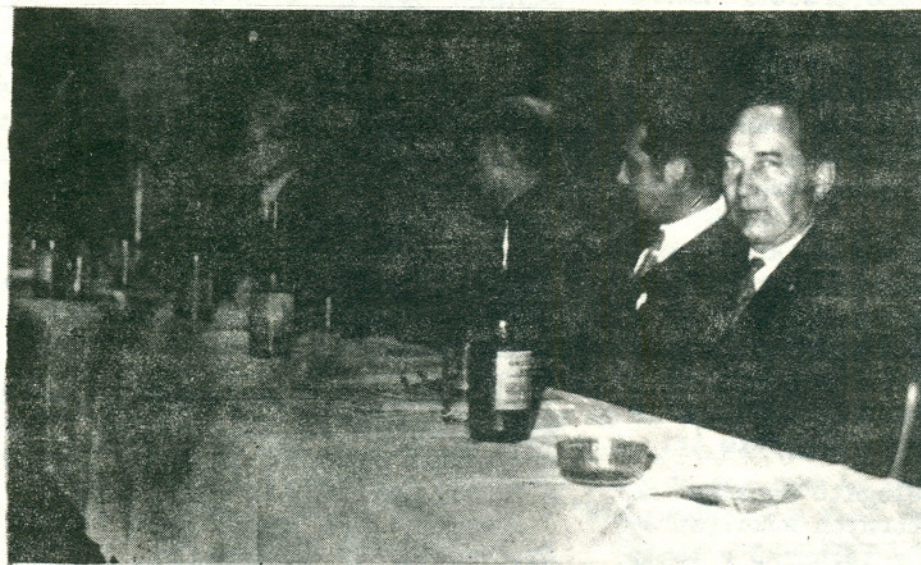
Aktiv schvaluje zprávy přednesené předsedou, tajemníkem a předs. ÚRK a ukládá předsednictvu ÚV, aby v potřebném termínu předalo MK dokumenty nutné pro konání sjezdu. Aktiv bude usilovat, aby všichni esperantisté, dosud stojící mimo svaz, se stali jeho členy a aktivně v něm pracovali. Ukládá předsednictvu vypracovat návrh na úpravu stanov ČES, tak, aby vyhovovaly současné praxi. Aktiv zavazuje všechny delegáty a hosty, aby objektivně vysvětlovali příčiny, proč se sjezd nemohl uskutečnit. Zavazuje delegáty v setrvání ve svých funkcích až do ukončení 2. sjezdu, pokud je této funkce nezprostí vysílající skupina či kroužek.

(dokončení ze str.1)

ekonomické. Lze si tedy jen přát, aby tyto dohody byly oboustranně plněny a aby všichni, kdo to myslí s naším hnutím pozitivně, se plně přihlásili ke spolupráci se svazem již tím, že se stanou jeho členy. Budeme-li mít širokou, činnou členskou základnu, můžeme dostatečně argumentovat o významu esperanta a ČES pro naši zemi.

V závěru Z.Křimský řekl: "Není možné dále setrávat ve stavu, který by stačil pro spolkovou činnost, ale ne pro organizaci, která chce prosadit svoje zájmy a ideje do praktického života společnosti. My přece nechceme být spolkem, ale živým orgánem celosvětového esperantského hnutí, v němž chceme sehrát pozitivní úlohu při prosazování zájmů našich členů, při prosazování myšlenek socialismu, touhy našich národů po míru, při seznamování ciziny s krásami naší vlasti a kulturním bohatstvím obou našich národů. Je třeba hodně síly a dobrých nervů i vzájemného pochopení, aby naše esperantské hnutí sílilo, šlo kupředu, aby naše organizace rostla a abychom se dočkali v brzké budoucnosti dobrého ovoce společné práce, snažení a ideálů, které cele dáváme do služeb naší drahé vlasti, socialistické republiky!"

Celý program a průběh aktivu ukázal, že přítomní pochopili nutnost těchto závěrů. Ve svém usnesení delegáti mj. vyzvali všechny členy svazu i ty, kteří dosud stojí mimo svaz, aby aktivně plnili svoje úkoly a pomohli tak dořešit dosud otevřené otázky.

Pohled na pracovní předsednictvo aktivu (zprava): ing. F. Sviták, P. Polnický, T. Balda, J. Mařík.

Po projevu Z.Křimského následovala volba sjezdových komisí: n á v r h o v é (ing. F. Sviták, Z. Křimský, dr. J. Jermář, z pléna L. Špína, A. Odehnal) a m a n d á t o v é (L. Rýznar, Z. Hršel, J. Rybáčková, z pléna M. Hromas, A. Stanura). Řízení dalšího programu se ujal J. Mařík, člen předsednictva ÚV ČES.

Za Svaz esperantistů SSR přednesl zprávu jeho předseda P. R o s a, který zdůraznil společné pole činnosti českých a slovenských esperantistů a pozval přítomné na 5. sjezd ZESSR. Účastníky dále pozdravil předseda Sekce mládeže ČES J. Vítek ml.

Poté se ujal slova předseda ČES Josef Vítek, který přednesl zprávu o činnosti svazu za uplynulé čtyři roky.

(Zprávu J. Vítky přinášíme na jiném místě).

Po něm referoval o činnosti sekretariátu ČES tajemník P. Polnický. Za revizní komisi ČES vystoupil její předseda arch. J. Drlík.

V diskusi ke zprávám promluvil v sobotu a v neděli celkem 17 delegátů:

T. Balda (stav členské základny ČES), V. Brožík (esperanto a socialismus), Z. Hršel (činnost EK Brno), P. Sittauer (LET Lančov), L. Špína (letní kolej a mládežnický seminář), O. Kníchal (EK a Starto), L. Klegová (zájezd na 58. svět. kongres do Bělehradu), J. Vítek (jazykový aspekt současných mezinárodních styků), dr. V. Novobilský CSc (činnost Pedagogické sekce), L. Kynčl (popularizace esperanta), Č. Borák (spolupráce se SSM a činnost mír. sekce), V. Blažek (popularizace e-a mezi automobilisty), L. Chytil (vydávání publikací s mírovou tematikou, spolupráce s ČMR, J. V. Otta (hnutí přátel e-a) J. Tichon (zdravice EK Kyjov), F. Pytloun (esp. kursy; zahraniční cesty v r. 1974) a M. Polášková (Světový festival mládeže a esperantisté.

(Redakce očekává ohlasy a další příspěvky z členských řad.)

Z. Hršel, člen mandátové komise, seznámil přítomné se složením delegátů. Podle zprávy komise sekretariát ČES vystavil celkem 162 delegačních lístků. Ze 118 delegátů s hlasem rozhodujícím je nejvíce důchodců (45) a úředníků a hosp. pracovníků (33), členů KSČ 25. Podle věkového složení bylo 11 delegátů do 30 let, 14 od 30 do 40 let, 44 od 40 do 50 let a 49 nad 50 let.

Návrh na kandidátku do ÚV pro 2. sjezd ČES s krátkými charakteristikami kandidátů přečetl člen mandátové komise L. Rýznar.

J. Mařík poté ukončil první den jednání. Dosavadní a nově navržené členové ÚV se sešli v odpoledních hodinách na poradní schůzce, již se zúčastnili také pozvaní zástupci EK Kyjov. Obě strany si objasnily navzájem své stanoviska pokud jde o akci kyjovského kroužku k 58. světovému kongresu UEA.

Večer se delegáti a hosté v hojném počtu zúčastnili slavnostního kulturního večera v zasedacím sálu KD (viz zprávu).

Větší část nedělního dopoledne byla věnována veřejné schůzi členů mírové sekce ČES, o které informujeme na jiném místě.

Po pěkné kulturní vložce opavské mládeže (zpěvy a lidové tance) zástupce EK Liberec L. Špína oznámil, že liberecká skupina je ochotna převzít uspořádání 2. sjezdu a tlumočil účastníkům aktivu pozvání na sjezd.

Foté tajemník ČES Z. Křimský přednesl programové prohlášení svazu. Ing. F. Šviták, místopředseda ÚV ČES, přečetl návrh usnesení aktivu, které delegáti jednomyslně schválili zvednutím delegačního lístku. (Výtah z obou dokumentů přinášíme na str. 2). Předseda ČES J. Vítek zhodnotil zvučená sněmování a poděkoval místní skupině i přípravnému výboru za příkladnou organizační práci.

Na závěr předstoupil před mikrofon místopředseda ČES Drahoš Kočvara, který mimořádně působivými slovy znovu vyzval všechny delegáty a ostatní přítomné, aby společně s předsednictvem ÚV pomohli vytvořit optimální podmínky pro zdárné uskutečnění 2. sjezdu ČES na podzim tr.

Odpoledne se část delegátů rozešla na zasedání některých odborných sekcí (zprávy z jednání pedagogů a techniků v tomto čísle) nebo na prohlídku města, kde se návštěvníci zastavili u pomníku průkopní-

kům mezinárodního jazyka. (Článek o pohnuté historii tohoto pomníku čtete uvnitř čísla).

V pondělí se ještě jednou sešla značná část účastníků aktivu na společném výletě do Beskyd. Podle programu navštívili esperantisté Památník učitele národů J. A. Komenského ve Fulneku, N. Jičín a tamní muzeum klobouků, Štramberk, Kopřivnici a Rožnov pod Radhoštěm. (kni+kř)

Honorigo al Vuk Echner

La konata Esperanto-pioniro, prezidanto de la Lingva komisiono de ĈEA kaj redaktoro de la internacia porblindula gazeto "Auroro", Vuk Echner, ricevis pro sia 50-jara aktiveco inter blinduloj la plej altan rekonon en tiu ĉi movado - la Medalon de Emilie Suchardová.

La fotografaĵo de la honorigito aperis en kelkaj gazetoj, i. a. ankaŭ en Rudé právo, organo de CK KPC. Per la alta rekono estis aprezita samtempe la duonjarcenta laboro de V. Echner sur la kampo de Esperanto. /k/

Rynoltice popáté

Na chatě Černá louže v Polesí u Rynoltic, okr. Liberec, se ve dnech 4.-6.5. sešli již popáté mladí esperantisté z ČSR. Pořadatelem semináře byl EK v Liberci za spolupráce SM ČES a OV SSM v Liberci.

Na sérii přednášek se podíleli A. Slanina, L. Špína a V. Vítek. Hlavním tématem byla současná situace mládežnického hnutí v kroužcích a nutnost zvýšit ideovost práce mladých esperantistů. V. Vítek seznámil přítomné s nejdůležitějšími úkoly SM ČES, které vyplývají z plánu práce na nejbližší období.

Již tradičně se konal branný závod, který se skládal ze zrychleného pochodu na hrad Lemberk a několika dalších soutěží.

Seminář byl zhodnocen formou testu všech 32 účastníků.

V. V.

Z projevu předsedy ČES J. Vítka

Ve své zprávě, podávající nástin činnosti svazu za poslední čtyři roky, předseda ČES J. Vítka s uspokojením konstatoval především rozrůstající se činnost o d b o r n ý c h s e k c í, zejména mírové. Bohužel dosud stagnuje sekce mládeže, ačkoliv si nelze stýskat na nedostatek dobré vůle ze strany mladých. Když řečník hovořil o tendencích některých sekcí k živelným akcím mimo půdu svazu, zdůraznil, že pro každého z nás, ať již pracuje kdekoliv, platí zásada řídit se programovým prohlášením a ostatními dokumenty svazu. Přání sekcí a komisí budou respektována v rámci finančních možností svazu.

Progresivní svou náplní pro činnost mladé generace a předmětem našeho obdivu se stal již tradiční l e t n í t á b o r v Lančově, jenž se stává vzorem pro mnohé další země. Kromě toho vyrostl i tábor v Herborticích a hezký start slibuje letní kolej v Liberci. Možnosti kladné spolupráce se po této linii nabízejí ve ZE SSR. Radujeme se, řekl J. Vítka, ze všeho, čeho bylo na Slovensku dosaženo a jsem přesvědčen, že obdobně je tomu i u našich přátel. "Je na nás, abychom se ve vzájemné spolupráci plně chápali, soudružsky si pomáhali - bez jakýchkoliv postranních úmyslů a s nejlepší vůlí".

Na adresu těch "esperantistů", kteří, na důkaz svého nesouhlasu s výsledky dosaženými českým svazem, přerušili své členství v ČES a snažili se o vstup do ZE SSR, řekl J. Vítka, že dotyční by měli toto své počínání zrevidovat. Nikomu nelze brát právo na kritiku, je však třeba zdůraznit, že jsme si vědomi, v čem pokulhává ÚV nebo práce sekretariátu, v čem chybují předseda a další funkcionáři, kteří vykonávají své funkce na základě bezplatného úvazku. Jiná otázka je, zda máme dostatek možností, jak pracovat lépe a pružněji, ke spokojenosti svých členů i nadřazených složek.

K s v a z o v é m u o r g á n u Starto řekl předseda ČES, že jeho vzhled se zlepšuje úměrně s finančními možnostmi a celkovým nákladem, přičemž nelze brát každé zlepšení jako samozřejmost.

Díky ministerstvu kultury, které umožňuje krytí nezbytných devizových částek, jež refundujeme v čs. měně, náš svaz již tři roky, společně s ostatními svazy v socialistických zemích, prosazuje prostřednictvím svých dvou z á s t u p c ů v UEA stanoviska, jež pokládá za správná a odpovídající intencím naší socialistické politiky.

Považujeme za naprosto nutné - i z hlediska státních orgánů - aby se oba zástupci ČES zúčastňovali zejména zasedání v rámci světových kongresů UEA, kde dochází k velmi závažným rozhodnutím. I letos se snažíme o oficiální účast v Bělehradě, kde by měla být přítomna rovněž delegace naší mírové sekce. Na letošním mládežnickém sjezdu nás bude zastupovat čtyřčlenná delegace SM ČES.

Snažíme se samozřejmě o reprezentaci na všech jednáních a poradách zástupců esperantských svazů ze socialistických zemí, přičemž klademe důraz na politický význam účasti našich funkcionářů. "Jsme si vědomi, že na postoji našich politických činitelů závisí naše pers-

SALUTETERO EL SLOVAKIO. Reveninte el la laborokonferenco de ĈEA en Ostrava la delegitoj de AE SSR P. Rosa, la prezidanto, kaj d-rino M. Šaturová, la prez. de MEM-sekcio de AE SSR esprimis perletere sian dankon pro la invito al la prezidanto de ĈEA J. Vítka: Ili skribas i.a.: "Nia ĉessto dum viaj traktadoj estis por ni ambaŭ ne nur agrabla malstreĉiĝo kaj renovigo de amikecaj kontaktoj kun geamikoj jam longe neviditaj, sed ĝi fariĝis ankaŭ tre utila por la kunlaboro de niaj asocioj kaj niaj MEM-sekcioj."

pektiva.. a jednání s nimi naznačují, že brzy dojde ke kladným výsledkům a my budeme moci opravdu dokázat náplň svých slibů a snah". Uvědomuji si, že rovněž ve SSR dojde k obdobnému řešení".

K utváření politického profilu svazu po roce 1969 předseda ČES řekl:

"I my, při svém ustavení v roce 1969, jsme byli do jisté míry poplatní tehdejšímu politickému směru a ne vždy jsme politicky zcela správně rozhodovali. Podrobili jsme sebekritice některá naše tehdejší rozhodnutí a počiny, jako například vydání Akčního programu z roku 1968, a i my, tak jak nám říká Poučení z krizového období, jsme na zasedání ÚV ČES 16. prosince 1972 provedli přehodnocení některých jevů a odsoudili je. Vyvodili jsme i kádrové závěry a doplnili předsednictvo novými členy, kteří dávají záruku, že všichni půjdeme v linii XIV. sjezdu KSČ".

J. Vítek se pak zabýval ediční činností svazu. Konstatoval mimořádně rychlý odbyt některých publikací /učebnice W. Aulda a další/ a zmínil se rovněž o komerčním úspěchu Kapesního atlasu světa v esperantu, který vydalo Kartografické nakladatelství. Mnohdy se zatím musíme smířit se skutečností, že práce našich překladatelů vycházejí v cizině, doufáme však, že tento stav nepotrvá dlouho.

Pokud jde o celosvazové akce pořádané v poslední době, mimořádnou pozornost zasluhuje třídenní školení funkcionářů EK v Měříně, které potvrdilo, že očekáváme-li podporu a uznání ze strany politických činitelů, nemůžeme se sami izolovat a trpět sektářství, které je v našem hnutí opakem toho, čeho chceme dosáhnout. Druhá akce roku nese název "Pomoc čs. esperantistů bojujícímu vietnamskému lidu", na naše možnosti akce překvapivá, politicky i lidsky tak významná, že dokazuje vůli esperantistů nejen po spravedlivém míru, ale i vůli pomoci všude tam, kde je jejich pomoci třeba.

V našich kroužcích však mnohdy dochází k improvizaci, formalismu a tím i úbytku členstva, přestože každoročně pořádáme kurzy, a činnost EK se rozvíjí často jen podle individuálních schopností a představ vedoucích jedinců. Kolik bychom museli mít členů, kdyby lidé neztráceli zájem...

"Vyřídte tam u vás, doma," vyzval v závěru delegáty předseda ČES, "že všem za jejich práci děkujeme, že si jí vážíme, že si plně uvědomujeme místní možnosti a že všechny prosíme, aby kolem sebe silně dobro a vždy projevovali maximální vůli pomoci tam, kde je pomoc vítána a chtěna. A že je prosíme, aby se všechny kroužky co nejdříve staly místními skupinami svazu... Všichni věříme v rozřešení jazykového problému přijetím mezinárodního jazyka a proto nejsme nereálně usuzujícími snílky, kteří se snaží svým způsobem pomoci řešit věc míru".

SPOLUPRÁCE SSM-ČES

Začátkem června jednali o oboustranné spolupráci zástupci Českého esperantského svazu a ÚV Svazu socialistické mládeže. Podrobnosti o výsledcích jednání přineseme v příštím čísle.

AKCE S K P

Také letos připravil Český esperantský svaz akci slosovacích knižních pouzek, při níž bude pamatováno také na neesperantisty. Pro výherce 1. ceny je připraven zájezd na 59. světový kongres UEA

do Hamburku nebo poukaz na nákup zboží v obch. domě Prior v hodnotě 2000 Kčs.

Cena poukázky je 10 Kčs. Při odběru více než 20 ks je sleva 0,50 Kčs.

KURZY PRO ZAČÁTEČNÍKY A POKROČILÉ

pořádá Bulharský esperantský svaz (Hr. Botev 97, Sofia, BLR) v Druževu poblíž Sofie. Základní kurs se koná ve dnech 15.6.-29.6 a 5.7.-19.7., nástavbový ve dnech 10.8.-24.8. Cena celého pobytu v krásném prostředí balkánské pohorské vesnice činí 35 leva.

Konference Mírové sekce

Součástí pracovního aktivu ČES bylo nedělní veřejné zasedání Mírové sekce Českého esperantského svazu, jehož se zúčastnilo na 150 osob. Shromáždění pozdravila předsedkyně MS ZE SSR dr. M. Šaturová.

Po zahajovacích slovech jednatelky sekce M. Joskové převzal řízení konference člen výboru MS a místopředseda ÚV ČES ing. F. Sviták. Předseda sekce, nositel Čs. ceny míru T. Balda pak přednesl zprávu o činnosti sekce za uplynulé období. Zhodnotil zejména úspěšnou kampan čs. esperantistů na pomoc bojujícímu vietnamskému lidu, která znamenala ohromný morální přínos pro celé esperantské hnutí v Československu, a vyzval k aktivizaci všech, kteří pracují v mírovém esperantském hnutí. Řečník podtrhl nutnost rozšířit odběr časopisu PACO.

V diskusi vystoupili J. Vitek, J. V. Otta a s. Hillebrandt.

Konference schválila zprávu přednesenou jejím předsedou, plán činnosti na rok 1973 a složení nového výboru, do něhož byli zvoleni: T. Balda, M. Josková, ing. F. Sviták, M. Juřenová, O. Kníchal, Z. Křimský a dr. R. Horský.

Závěrem bylo přečteno usnesení konference a odeslány dopisy České mírové radě, Vietnamskému svazu esperantistů obránců míru a Generální konferenci MEM v Bělehradě.

Z USNESENÍ KONFERENCE MS ČES

Sekce hodlá pokračovat v kampani solidarity s bratrským vietnamským lidem pod heslem "Na pomoc budujícímu Vietnamu" a využívat přitom kontaktů se všemi společenskými organizacemi. MS ČES bude nadále věnovat trvalou pozornost organizačnímu uspořádání a stmelení esperantských mírových organizací v ČSSR a v součinnosti s mírovou sekcí ZE SSR prohlubovat politicko-ideovou práci mezi aktivisty a důvěrníky a provádět nábor předplatitelů časopisu PACO.

V rámci oslav 20. výročí MEM uspořádá sekce sérii akcí k aktuálním mezinárodně politickým otázkám. Důstojným vyvrcholením celoroční činnosti sekce by měla být co nejširší podpora a propagace výsledků světového kongresu mírumilovných sil v Moskvě v říjnu tr., jenž bude další pobídkou také pro činnost esperantských organizací v ČSSR.

USTAVENA ČS. SEKCE M E M

Na poradě zástupců mírových sekcí ČES a ZE SSR 21. dubna v Ostravě byl projednán návrh dokumentu na organizační uspořádání esp. mírových orgánů v ČSSR na ustavení společného koordinačního orgánu "Čs. sekce MEM", dále návrh na postup mírových sekcí ČES a ZE SSR při navazování spolupráce s ČMR, SMR a ČSMV.

Do společného koordinačního orgánu byli schváleni za MS ČES M. Josková, T. Balda a O. Kníchal, za MS ZE SSR dr. M. Šaturová, I. Zálupský a E. V. Tvarožek. Byla ustavena redakční rada pro časopis PACO a další publikace v tomto složení: O. Kníchal /odp. redaktor, styk s nadřízenými orgány/, dr. M. Šaturová /odp. za jazykovou stránku/, ing. F. Sviták a E. V. Tvarožek /členové rady/.

LA NACIAJ MALPLIMULTOJ EN V D R. Fremdlingva eldonejo, Hanojo 1973, 135 paĝoj. Plii ol sesdek etnaj grupoj prilogas la vjetnamian teritorion. La plinombra popolo - la Vjet au Kinh-anoj - konsistigas 87 elcentojn de la loĝantaro. El la libreto oni povas ekscii ekzemple, ke la nomo Viet Nam signifas la landon de la Viet-anoj en Sudo (Nam) - t.e. rilate al Ĉinio. (k)

Kultura vespero

Partoprenantoj de la laborkonferenco plenigis vespere la 21.4. la salonon de la Kulturdomo en Ostrava-Poruba por ĉeesti tie la kulturalan vesperon.

En ĝia unua parto estis transdonitaj premioj al la venkintoj de la literatura konkurso de STARTO proklamita okaze de la 2-a Kongreso de ĈEA. Enkondukan paroladon pri la socia kaj arta devizoj de la originala Esp. literaturo faris O. Kníchal, red. de Starto, kiu kun la ĈEA-prezidanto J. Vitek kaj en la nomo de la ceteraj anoj de la konkursa ĵurio, ing. E. Felix kaj J. Vondroušek, transdonis jenajn premiojn:

En la kategorio TRADUKA PROZO

1. La unua premio ne estis aljuĝita.
2. La duan premion kaj 200 Kčs gajnis prof. Miloš Lukáš pro la elstaraj traduk-kvalitoj pruvitaj en la "Malfacilaĵoj de klerulo" de M. Švandrlík.
3. La trian premion kaj 100 Kčs gajnis ing. Aleš Bednářík pro la trafa elekto kaj flua traduko de "Babelturo" de I. Hurník.

Krome oni decidis atribui la ŭdan mencion kun librodonaco (Sileziaj kantoj de P. Bezruč kaj Apokrifoj de K. Čapek) al Anna Hejnová pro la eseo "El la pensoj de doktoro Albert Schweitzer" (aŭtoro J. Balcar) kaj al ing. Z. Dvořák pro la "Pigmao pato" de D. Dvořáčková.

En la kategorio ORIGINALA PROZO

1. La unua premio ne estis aljuĝita.
2. La dua premio kaj 200 Kčs estis dividitaj inter Karel Kraft, pro lia rakonto "Jakobo ne ŝatas fabelojn", inventa laŭ siaj temo kaj stilo, kaj ing. Jaroslav Adamec, pro la averta enhavo kaj bona lingvo de lia "Sorto-decida veturo".
3. La trian premion kaj 100 Kčs oni dividis inter s-ino Zdena Matyková, pro la impresa realismo de ŝia "Ruga globeto", kaj Josef Pavelka pro lia lerte konceptita "Ora leono".

Laŭdan mencion kun librodonaco ricevis Ladislav Kyňl, pro sia rakonto "La avo edukanto", Jan Jičínský pro la "Burleska tragedio", Josef Chvoštá pro la "Espero" kaj Zdena Matyková pro la kolekto de rakontoj je popolaj motivoj.

Ĉiuj verkoj ricevintaj la ĉefpremiojn estos sinsekve publikigitaj en la asocia organo Starto.

En la dua parto de la vespero oni aŭdis pli ol dudekon da muzikaj eroj kun la Esp. tekstoj fare de J. Kořínek, R. Hromada kaj R. Rosetti. Sian kantistan arton elmontris H. Halířová-Suprová, opera solistino el Brno, M. Smyčka, opera solisto el Ústí n. L. kaj la vira kantoro "Smetana". Deklamis A. Růžičková-Pavlinová, V. Škutová-Bubancová, pianekompanis T. Kapiasová kaj P. Kuchař.

LA FAMA ROMANO de B. Apitz "Nuda interlupoj" aperos fine de 1973 ankaŭ en Esperanto. La libron eldonos Edition Leipzig, GDR. Ĝi havos ĉ. 400 pĝ. kaj tle bindita koston ĉ. 3-4 US dol. (Havebla ĉe ĈEA).

INTERNACIA AGRIKULTURA BULTENO, organo de ILASE, eldonata en Bulgario (red. Š. Kukušev), alportas en sia 16a n-ro i.a. artikolon pri Agrikultura libro en Esperanto en la Internacia Librojaro kaj in-

formojn, kiel aboni la bultenon kaj membriĝi al Internacia Ligo de Agrikulturaj Specialistoj. Perantino por ĈSSR: J. Rybáčková, Pardubice, Na Okrouhliku 953/21.

INTERNACIA TURISTA RENKONTIĜO, organizata en Szeged dum la lastaj jaroj, ne okazos en 1973. Informis nin pri tio la turisma entrepreno Volántourist, Szeged.

Niaj reprezentantoj en Sopot kaj Budapeŝto

Proksimume 400 esperantistoj ĉeestis la XVIII-an Tutpollandan E-Kongreson en Sopot (24.-27.4.) La ĉefaj prelegoj prezentitaj estis pri la Jaro de la pola scienco kaj "50 jaroj de la polaj kongresoj".

Salutis la kunsidon ankaŭ la prezidento de ĈEA Josef Vitek. Nia reprezentanto estis intervjuita de la Pola Televido kaj de la Esp. redaktoro de la Pola Radio. La demandoj tuŝis precipe la televidan kaj perradian kursojn en ĈSSR.

Enkadre de la kongreso konsultigis la reprezentantoj de la socialismaj landoj, inter ili tiuj de Bulgara E-Asocio, Centra Laborrondo (GDR), ĈEA (J. Vitek), Hungara E-Asocio kaj Pola E-Asocio. K-do N. Aleksiev, la prez. de MEM kaj BEA raportis pri siaj traktadoj en Moskvo prepare por la Tutmonda Paktkongreso (en oktobro 1973), al kies okazigo kontribuas inter 40 internaciaj organizaĵoj ankaŭ MEM. La prezidento de ĈEA informis pri la lastatempa situacio en la ĉs. movado, speciale pri la laborkonferenco en Ostrava kaj aktivigo de la porpaca sekcio.

La venontaj konsultaj kunsidoj okazos en Bulgario (1974) kaj en Ĉeĥoslovakio (1975).

Kunsidis en Sopot ankaŭ reprezentantoj de la junularaj kaj studentaj organizaĵoj el la respektivaj soc. landoj. Por JS ĈEA partoprenis ĝia prezidento J. Vitek j.

La kongreson de Hungara E-Asocio en Budapeŝto (17.-20.3.) kaj en ĝia kadro okazintan kunvenon de la socialismaj E-asocioj partoprenis ark. Josef Drlik, prez. de la revizia komisiono ĈEA. (k)

Koncize pri Beogrado

Kiel sciigis Oficiala komunikado de UEA pri la 58-a UK la estraro de UEA jam fiksas programon de la Internacia Somera Universitato, en prelegoj i. a. W. Auld /Naciismo kaj sennaciismo/, d-ro W. Bormann /Internacia komerco kaj valutoj/ kaj d-ro Ivo Lapenna /Bazaj juraj principoj de la Eŭropa Ekonomia Komunajo/. - Bulgara Esperanto-Teatro el Sofio surscenigos en Beogrado la bulgaran komedion de A. Straŝi-

mirov "La Megero".

Partoprenis multaj turistoj el eksterlando malhelpas epidemio en la apudlimaj regionoj de Jugoslavio kaj Hungario. Dum validas la koncernaj limigoj ankaŭ la eniro de la ĉs. karavano ne estos ebla.

BONDEZIROJN por la 1-a de Majo sendis al la redakcio kaj legantoj de STARTO Komisiono pri internaciaj ligoj de latviaj esperantistoj kaj Riga Esperanto-Klubo.

Okaze de la Internacia Virina Tago salutis frate membrinojn de ĈEA kaj ĈSEF en la nomo de la Esp. Komisiono de la Uzbeka Amikeca Asocio Petro Poliŝĉuk, Taŝkento.

Jarkunveno de Pedagogia sekcio

okazis la 21an de aprilo en Ostrava-Poruba. La sekcia prezidento d-ro V. Novobilský resumis la laboron de PS ekde la konstitua kongreso de ĈEA. PS havas nuntempe 126 membrojn, la estraro estas okmembra /Novobilský, Kraft, Cink, Černý, Echtner, Chvosta, Kilian, Odehnal/. La prezidento konstatis, ke, pro neebleco pagi la kotizojn, la membreco de PS en ILEI estis nuligita.

Al plenumo de gravaj taskoj apartenas starigo de la Lingva Komisiono, kiun prezidas V. Echtner. Grava paŝo estis preparo de la lernolibro por progresintoj de J. Cink. Historiajn notojn pri la ĉefa Esperanto-movado prilaboras ĉefe V. Echtner. Daŭrigata estas la granda vortaro fare de d-ro Černý.

La kunsido decidis eldoni korespondan kurson de V. Pechoč, pli regule informadi la membrojn per cirkuleroj kaj aperigi novan adresaron disponeblan al ĉiuj sekcianoj.

Kiel nova prezidento de PS ĈEA estis elektita Z. Hršel.

Ĉeestis 33 membroj kaj 4 gastoj, inter ili d-ro I. Ferenczy el Hungario.

/kr/

Monumento al la pioniroj

Cirkaŭ 350 ĉefaj, polaj kaj germanaj esperantistoj honorigis la 4an de novembro 1934 la memoron de l'aŭtoro de Esperanto per la monumento starigita en la urba parko en Ostrava.

Sed jam en 1939 ruinigis ĝin la furiozaj germanaj nazioj. Tamen nekonataj viroj sukcesis sekrete kaŝi ĝin en komunuma korto kaj tiamaniere savi ĝin por la venontaj generacioj.

La savintoj mortis aŭ pereis dum la 2-a mondmilito kaj ili prenis kun si la sekreton pri la kaŝejo. La esperantistoj en Nový Bohumín decidis post la liberiĝo starigi novan monumenton. Ĝi estis sur la sama loko la 5an de oktobro 1947. Meritis pri tio ege Karel Kermel, kiu oferis por tiu ĉi celo sufiĉe da mono.

Pasis kelkaj jaroj, kiam ĉe la printempa ordigado estis hazarde malkovrita, sub granda ŝtonmaso, la origina Esperanto-monumento el N. Bohumín. La esperantistoj ĉe Osvětová beseda en Ostrava-Zábřeh tuj decidis adapti la monumenton kaj starigi ĝin en sia kvartala parko. La ĉefiniciatintoj de tiu ĉi nova inaŭguro - okaze de la regiona kunveno de la esperantistoj el Ostrava kaj Olomouc en 1952 - estis Alois Kubala kaj František Lička.

Sur la monumento estas jena surskribo :

"PAMÁTCE J. A. KOMENSKÉHO PRAOTCE ČESKÝCH PRŮKOPNÍKŮ IDEE POMOCNÉHO JAZYKA MEZINÁRODNÍHO VIA LUCIS 1641 XIX 14 EFEKTIVIGIS DRO ESPERANTO 26.VII.1887 1592 ESPERANTEM K SVĚTOVĚMU MÍRU 1952 RENOVIGIS OSVĚTOVÁ BESEDA FAKO DE ESPERANTISTOJ KOMENSKÝ "

Ni ĉiuj estas firme konvinkitaj, ke tiu ĉi monumento ankoraŭ longan tempon heroldos al ĉiuj preterpasantoj noblan ideon de la paco kaj kompreniĝo inter la nacioj. Kiam la alilandaj esperantistoj venas en la urbon Ostrava, la lok-

aj samideanoj neniam forgesas ilin alkonduki tien ĉi, por ke ili povu esprimi sian altan estimon al la du geniuloj.

Vladimír Slaný

ESPERANTO-KOLEGIO STARTAS

Esperantista Klubo en Liberec invitas ĉiujn interesitojn pri lernado de Esperanto partopreni la 1-an Someran Esperanto-Kolegion en Liberec (1.-14.8.1973). Ĉiuj partoprenantoj loĝos en luksa studenta hejmo en 2-3 litaj ĉambroj. La trankvile troviĝas nur 4 minutojn piede de barajlago kaj arbaro. La kotizo (ĝis 30.4.) estas 620 Kčs, pli poste 680Kčs.

Turnu vin al : Esperantista Klubo, pk. 460 31 Liberec 1, ĈSSR.

Teknikistoj raportas

La 22an de aprilo okazis en Ostrava-Poruba ĝenerala konferenco de TS ĈEA. La ĉeestintaj membroj aŭdis la raportojn pri la agado kaj pri la ekonomia stato de la sekcio dum la pasinta periodo 1969 - 1973. Poste oni pridiskutis kaj akceptis la novan laborplanon, kiu koncentriĝas en kvin ĉefaj punktoj :

- 1) aplikado de Esperanto en teknikaj fakoj,
- 2) agado sur la internacia kampo,
- 3) scienc-teknika informo servo,
- 4) kompilado de teknikaj terminaroj k de la ĝenerala teknika vortaro,
- 5) subtenado kaj aktivigo de la originala verkado.

La konferenco elektis la novan komitaton, kiu konsistas el :

prezidanto ing. Z. Fluhař, sekretario-kasisto J. Laube, teknika informado : ing. J. Werner, teknika vortaro : ing. A. Bednařik, traduka agado : ing. K. Faltejsek. La novan revizian komisionon eniris ark. J. Drlik kaj ing. V. Kočvara.

TS ĈEA alvokas ĉiujn neorganizitajn teknikistojn, ke ili anoncu sin al la prezidanto ing. Z. Fluhař (Jungmannova 438/9 412 Ol Litoměřice).

TS intencas grupigi kaj helpi ankaŭ esperantistojn profesie malsamfakajn, sed kun seriozaj teknikaj interesoj (ekzemple automobilistoj, teknikaj tradukistoj ktp.)

Vážíme si spolupráce s Českým esperantským svazem

Mír a dorozumění - to jsou nejvyšší mety pokrokového lidstva, před nimiž stojí i hnutí stoupců mezinárodního jazyka esperanta. V čem zejména spatřujete jeho možnosti pokud jde o oblast mírové spolupráce ?

Domnívám se, že lidé znalí esperanta mohou úspěšně propagovat leninskou teorii mírového soužití států s rozdílným společenským zřízením a napomáhat vytváření dobrých vztahů mezi lidmi těchto států. Jako pěkný příklad je možno vzpomenout rozesílání pozdravných dopisů do 30 zemí k Novému roku a k Mezinárodnímu dni dětí. Středočeská mírová rada si vysoce váží spolupráce s Českým esperantským svazem.

Čs. esperantisté se formou morální a materiální pomoci aktivně podílejí na akcích solidarity s bratrským vietnamským lidem. Do této své kampaně zapojili také jiné společenské organizace ...

Okresní mírové rady zorganizovaly loni velkou dárkovou kampaň našich dětí pro děti Vietnamu. Na školách proběhl sběr odpadových surovin a z výtěžku byly zakoupeny školní pomůcky - sešity, tužky a papír pro vietnamské kamarády. Největší ohlas měla akce na okresech Benešov a Beroun.

Krajská mírová rada pozvala k Mezinárodnímu dni dětí zástupce OMR a škol do Informačního a kulturního střediska VDR v Praze. Beseďy se zúčastnili zástupci velvyslanectví VDR, kteří přijali řadu darů od našich dětí. Politicky výstižné byly obrazové dary, které vyjadřovaly solidaritu naší mládeže s mládeží vietnamskou.

V této naší činnosti budeme pokračovat i letos. Podobnou akci můžeme připravit k Mezinárodnímu dni dětí a zveme ke spolupráci i Český esperantský svaz.

Které další možnosti se nabízejí esperantistům při budování socialistické společnosti a formování osobnosti socialistického člověka ?

Ze svých osobních zkušeností z politické práce, zejména z období, kdy vykonávám funkci předsedkyně KMR, doporučuji hledat v rámci NF cesty ke spolupráci s ostatními společenskými organizacemi. Esperanto jako prostředek k poznávání a dorozumění lidí všech světadílů jistě nalezne své uplatnění zejména v organizacích ROH a mezi mladými lidmi.

Domnívám se, že socialistický člověk a zejména mladý člověk má navazovat přátelství s pokrokově smýšlející mládeží na celém světě. Mládež touží prožít život v míru a v podmínkách, kde je práce osvobozena od všech forem vykořisťování. V nadcházejících týdnech bude svolán do Berlína Světový kongres mládeže a studentstva; mám zato, že závěry z tohoto sněmování by měli propagovat i čs. esperantisté.

Ptal se /kni/

MĚLNÍK NA KONTO VIETNAMU. Kroužek esperantistů obránců míru při ZDŠ Jungmannovy sady odeslal na závěr akce solidarity s vietnamskými dětmi částku 1612,60 Kčs, kterou mezi sebou vybrali žáci této školy do 15. března tr.

SEKCE MLÁDEŽE ČES obdržela dopis velvyslanectví VDR v němž zastupitelský úřad bratrské země děkuje za blahopřání

k obnovení míru a za peněžitý dar ve prospěch poválečné obnovy Vietnamu.

S T A R T O - eldonas ĈEA, p.k.8, 120 21, Praha 2. Resp. redaktoro O. Kníchal. Dohlédací pošta Praha 07, smiž. pošt. poplatek pov. ŘP Praha j.zn.P/1-2283/71 z dne 6.5.1971. Toto číslo bylo předáno do tiskárny 7. června 1973.

Omaĝe al Kopernik kaj Zamenhof

La E-klubo ĉe la Kulturdomo ROH en Hradec Králové aranĝis en la pasintaj semajnoj ekspozicion "Nuntempa Pola Kulturo en la kadro de la amikeco de la ĉeĥa kaj pola nacioj". La aranĝon de la ekspozicio iniciatis kaj ties preparojn prizorgis la prezidantino de EK Zdena Matyková.

La ekspozicio, solene inaŭgurita la 25.3. kaj finita 8.4. vekis rimarkindan intereson rilate Kopernikon kaj Esperanton. Enkondukan diskurson de la kluba prezidantino sekvis oratorajoj de s-ano W. Majewski el Varsovio, de la direktoro de la Kulturdomo J. Krebs, de la prezidanto de ĈEA J. Vitek kaj deklamoj de la juna paro I. Janeba /el la etforma teatro Škadatlík/ kaj J. Fikejzová.

La ekspozicio havis du partojn. La unua estis dediĉita al la 500a naskiĝdatreveno de N. Kopernik, la dua prezentis filatelan kolekton kun Esperanto-temaro. La poŝtmarkojn kun temaro Kopernik ekspoziciis ing. B. Wasilewski, la filatelan kolekton kun Esperanto-temaro ekspoziciis W. Majewski. La propran ekspozicion pri Kopernik pruntesendis la Pola kulturcentro en Praha. La tuta ekspozicio ampleksis areon de 300m² kaj ambaŭ eks-

poziciojn apartigis du flagoj - la ĉeĥa kaj la pola. La interflagejon brile plenigis la verda stelo kaj portretoj de N. Kopernik kaj L. Zamenhof.

Kvankam tiuj du ekspozicioj laŭŝajne ne havis rilaton inter si, tamen ili pruvis, ke Kopernik kaj Zamenhof apartenas ne nur al la popoloj, sed al la tuta mondo.

Ke la ekspozicio sukcesis, pruvas la nombro de 2431 vizitintoj.

Miloš Lukáš

Aliĝu al IEKA!

Internacia Esperanto-Klubo Aŭtomobilista /IEKA/ estis fondita en 1964 kaj nun havas ĉ. 700 membrojn en trideko da landoj. Ĝia celo estas aplikadi E-on kiel solvon de la lingvo-problemo en aŭtomobilistaj medioj. La Klubo varbas por E-o ĉe aŭtomobil-fabrikoj kaj aŭto-revuoj kaj progresigas la lingvajn aferojn koncerne la aŭtojn.

Por ke oni povu montri al aŭto-interesitaj entreprenoj la vastan ligitecon inter la aŭto kaj la vojaĝemaj esperantistoj, estas necese altigi la nombron de la IEKA-anoj. Tiucele la Teknikista sekcio de ĈEA akceptis peradon inter IEKA kaj ties membroj en ĈSR. Nia landa reprezentanto estas ing. Jan Werner, Kroftova 84, 616 00 Brno. Al li vi povas sendi vian aliĝon /per letero aŭ pk/, kiu enhavos la nomon kaj plenan adreson kaj informon pri fabrik-marko kaj modelo de via aŭtomobilo.

De la landa reprezentanto vi ricevos poŝtpagilon por pagi la dumvivan kotizon /t.e. unufoje por ĉiam !/ 25 Kčs. Post la pago vi ricevos leteron de la IEKA-estraro kun la statuto de IEKA kaj la insignon glueblan sur la glacon de via aŭto.

Pliajn informojn postulu ĉe la landa reprezentanto aŭ rekte en la sekretario de IEKA, Corso Francia 4, I-10143 Torino, Italio.

J.W.

MANGI Aŭ "VORI" ?

Kelkaj niaj anoj pensas, ke ilia parolado estas pli nobla, se ili uzas neologismojn aŭ vortojn el specialaj fakoj, ekz. la vorton "vori". Ĉu bone? Prof. Dietterle skribas en sia ekzerlibro:

Karnovoroj manĝas viandon. La rano manĝas muŝojn. La serpento manĝas malgrandajn birdojn kaj bufojn... La ŝakalo estas manĝegema ktp.

En PIV ni povas legi: VORI - rim.: tiu radiko estas uzata kiel sufikso en zoologio por signifi -- manĝulo, -- manĝanta: insektovoroj, karnovoroj; karnovora besto.

Do lasu la vorton "vori" por zoologio kaj uzu ĝuste laŭ la Fundamento en la ĉiutaga vivo la vorton "mangi".

V. Pechoč

Sukcesinta renkontiĝo en Ústí-Teplice

En kadro de ĝemeliĝo inter la ER en Ústí n.L. kaj Karl-Marx-Stadt /GDR/ okazis dum la tagoj la 7-a kaj 8-a de aprilo renkontiĝo de esperantistoj en Ústí n.L. kaj Teplice /norda Bohemio/, kiun partoprenis pli ol 100 personoj. Apud esperantistoj lokaj kaj vico da gastoj el diversaj lokoj de ĈSR, citinde eĉ tre malproksimaj, kiel Havířov, Ĉ. Budějovice k.a., alvenis ĉ. 60 gesamideanoj el GDR, antaŭ ĉio el Karl-Marx-Stadt, Dresdeno kaj Pirno.

Centra aranĝo de la renkontiĝo estis la sabata vespero kun kultura programo en la muzikhalo de la Kultura Domo de Ústí n.L. En sia prelego d-ro V. Novobilský konatigis la ĉeestantojn kun la rimarkinda rolo de Esperanto kiel pontolingvo kaj disvastiganto de valoroj de la ĉeĥa literaturo en la lingvojn japana kaj ĉina pere de tradukoj de d-ro T. Pumpr.

Post la saluta poemo de Jiří Kořínek sekvis artisma programo, en kiu aktivis gekantistoj P. Cimburková, J. Scholzeová, M. Smyčka kaj P. Müller, membroj de la Stata Operejo de Zd. Nejedlý en Ústí n.L. Kun pianakompanoj de J. Zimmel oni aŭdis en esp. tradukoj de T. Pumpr kaj J. Kořínek glorajn ariojn el la ĉeĥaj operoj Najado, Vendita Fianĉino, La Sekreto, En la puto. La programon kompletigadis klasikaj kantoj de J. Křička, muzikigita poemo Pětvald de P. Bezruč, melodramo Balado Ĉeĥa de J. Neruda kun la muziko de O. Ostrčil. Poemojn "Printempa" kaj "Pipo de la Paĉjo" de J. Seifert en traduko de J. Kořínek recitis Věra Novobilská. La programon buntigis per kelkaj seriozaj komponaĵoj por akordeono virtuoza sur tiu ĉi instrumento prof. R. Deke el Dresdeno.

Sur la stando instalita en la muzikejo la partoprenantoj povis aĉeti diversajn esperantaĵojn i.a. ankaŭ iujn verkojn el la originala kaj traduka E-literaturo kiel ekz. Sileziajn kantojn de P. Bezruč, Panjon de J. Seifert, Apokrifojn de K. Čapek k.a.

Venontmatene dimanĉe forveturis karavano de esperantistoj konsistanta el unu aŭtobuso kaj 14 aŭtoj al Teplice kaj Duchcov. La aŭtobuson sendis la Esp. rondeto de UK ROH de nacia entrepreno Bonex en Teplice. En Duchcov sekvis trarigardo de la fama kastelo de la iama nobelfamilio Valdštejn kun riĉa bildgalerio kaj interesaj memoraĵoj pri Casanova kun esp. klarigoj de d-ro Zd. Rusín el Teplice.

Post la komuna tagmanĝo la gastoj spektis kelkajn vidindaĵojn de Teplice kaj antaŭ vespero disveturis kontentegaj al siaj hejmoj.

/JK/

10. zasedání ÚV ČES

Ve dnech 7.-8. dubna se na svém zasedání v Poděbradech již po desáté od ustavujícího sjezdu ČES sešel ústřední výbor Českého esp. svazu. Zprávu o jeho činnosti za uplynulé období přednesl předseda Josef Vítek.

O činnosti sekretariátu a hospodaření svazu v uplynulém roce referoval tajemník P. Polnický. Podle jeho zprávy stav členů, kteří zaplatili svůj členský příspěvek za rok 1972 dosáhl čísla 2444 (do 21.3.73), což představuje zvýšení o pouhých 95 členů ve srovnání s předešlým rokem. Svaz má své místní skupiny toliko ve 37 místech, z toho je 7 s právní subjektivitou. Stav svazového konta k 31.12.72 činil 70,439,95 Kčs. Z této sumy patří 20,724,95 Kčs sekcím. Plénum vzalo na vědomí, že bylo čerpáno i z rezervního fondu svazu - k úhradě neplánovaných položek (školení, oslavy EKP aj.).

Zasedání schválilo rámcový plán činnosti na rok 1973, který bude rozeslán všem složkám svazu. Bylo rozhodnuto, že ČES převezme záštitu nad III. esperantským kulturním festivalem v Opavě (červenec 1974), který bude hlavní akcí příštího roku.

Mezi účastníky zasedání zavítal čestný člen ČES František Pytloun.

(kni)

Rondeta vivo

BOR, distr. Tachov - Ĉirkaŭ 15 anoj de la loka grupo kun ties prezidanto d-ro K. Máca partoprenis la unuamajan procesion, portante la propran devizorubandon "Per esperanto al la paco".

En agrabla medio de la klubeja ĝardeneto - sub la malavaraj sunradioj kaj apud la gastama tablo - la klubanoj pritraktis la plej aktualajn taskojn i.a. la preparojn por la 3-a Esperanto-balo en Bor la 9an de junio. La vicprezidentino de LG inĝ. M. Strnadová informis pri la laborkonferenco de ĈEA en Ostrava. Kiel gasto ĉeestis O. Kníchal, red. de Starto.

La rondeto en Bor estas la unua en Ĉeĥoslovakio, al kiu Distrikta Packonsilantaro en Tachov, en junio pasintjara, atribuis la titolon "Pacdefenda Esperantista Grupo".

KARLOVY VARY - Post longa tempo denove kunvenis la lokaj esperantistoj, la 22an de febr., en sia nova hejmeto - ĉe Distrikta Kulturcentro, kie ĉiumarde je la 18a horo kunvenas la komencantaj kaj la ceteraj geklubanoj. Gastoj invitat-aj! Oni petas la klubojn kun pli riĉaj spertoj skribi pri sia agado - almenaŭ sendi salutkartojn al: E-Klub K. Vary - Rybáře, Engelseva 47 (PSĈ 360 05).

KOLÍN - Prof. d-ro Horský rakontis ĉeĥlingve la 27.3. antaŭ la plena salono de la loka librejo pri sia vojaĝo al Hispanio efektivegita helpe de esperantistoj. Tiu ĉi vespero kun koloraj lumbildoj estis jam la dua en Kolín, sekvante la pasintjaran kulturprogramon, kiun plenumis la solkantisto M. Smyčka kaj d-ro V. Novobilský el Ústí n.L.

ER kunvenas ĉiujlande je la 17a horo en SZK Kolín, Pražská 1.

LANŠKROUN - La 12an de majo renkontiĝis tie ĉi la esperantistoj el Polička, Litomyšl, Ĉ. Třebová, Svitavy, Žamberk, Pardubice kaj Šumperk. La klubaj reprezentantoj raportis pri la lokaj aktivecoj. Prelegon kun lumbildoj pri sia vojaĝo tra Kanado kaj Usono liveris K. Píĉ el Litomyšl. Merito pri la sukcesa renkontiĝo apartenas precipe al N. Zedníčková, la prez. de EK.

MĚSTEC KRÁLOVÉ - Membroj de la ER ĉe UUK RSM kunvenis la 23an de febr. por okazigi la jarkunvenon de la grupo.

En la agrikultura lernejo 20 gelernantoj sukcese lernas E-on sub la gvido de

prof. Šafaříková. Du lernantinoj kaj du membroj partoprenos ĉijare la SET-on en lančov. La ER-anoj klopodas varbi novajn interesatojn pri E-o kaj samtempe gajni novan anaron por la rondeto.

PRÁBRAM - Al la letervespero okazinta la 7.3. venis 46 salutoj el 13 eŭropaj landoj. Nunjare la rondeto intencas aranĝi jam la duan ekspozicion pri E-o, celantan akiri pluajn interesatojn por aŭtunaj kursoj. EK popularigas ĉiujn aktivecojn en la loka gazetaro. La klubanoj kunvenas ĉiumerkrede je la 17a horo en la Kulturdomo, klubejo n-ro 7 kun meznombra partopreno 15 anoj.

VSETÍN - Kursoj por komencantoj kaj progresintoj kun entute 13 frekventintoj finiĝis en la unua jarkvarono. Okaze de la Semajno de internacia amikeco EK eldonis dukoloran bildkarton. - La peranto de MEM-sekcio Ĉ. Borák pritraktis la kunlaboron kun la Distrikta Popola Biblioteko en Vsetín kaj eblecon aboni la gazeton PACO en la bibliotekoj de Vsetín, Val. Meziříčí kaj Rožnov.

ZNOJMO - EK ĉe la agrikultura mezlernejo kaj EK ĉe la Kleriga societo okazigis ĉi tie en aprilo vesperon omaĝe al d-ro Zamenhof. Ĝi estis kompletigita per ekspozicio de bildkartoj, leteroj kaj glumarkoj.

Samideana kroniko

Post longa grava malsano mortis la 27-an de apr. en la aĝo 52 j. f-ino Jaroslava M í ĉ o v á el Praha. La mortintino fervore popularigis E-on jam ekde sia studado en Třebíč. Post la milito ŝi estis dum kelkaj jaroj komitatano de la landa E-asocio. Aparte fervora ŝi estis ĉe kolektado de subskriboj por la Peticio al UNO.

La entombigo okazis la 3an de majo en Jaroměřice n.R. (suda Moravio). En la nomo de ĈEA adiaŭis al la forpasintino Th. Kilian. (jm)

La 13an de aprilo mortis en Praha F. K r c h (nask. la 7.5.1881) merita instruisto, granda amiko de Esperanto. La tutan vivon li dediĉis al infanoj kiel edukisto, redaktoro kaj verkisto.

LA 70an DATREVENON de la naskiĝo de Asen G r i g o r o v, elstara E-pioniro, la sama red. de "Internacia Kulturo" kaj "Nuntempa Bulgario" kaj estinta persona sekr. de G. Dimitrov oni celebris la 14.3.

M. Švandrlík:

Malfacilaĵoj de klerulo

Pri sinjoro Plumtuf oni kutime diris: li estas nepraktika, sed klera. Antaŭ nelonge, senpovigante tapiŝojn, li per batilo elrompis al si dentojn, sed apenaŭ oni lin priflagis, li diris preskaŭ profete:

"Jen denove do plimalvarmiĝas la oceano. En

la lastaj ses jaroj la akvo en Atlantiko estas malpli varma je unu grado kaj kvaronc. Ti povas naski katastrofon".

"Viajn zorgojn mi volus havi", diris la dempordistino Terpom; "dum mi ĉi tie ŝmiras vian dentkarnon per oksido, la akvo en mia lavtrogo plimalvarmiĝas minimume je dek kvin gradoj, kaj nenian sensacion mi faras el la afero".

"La trogo ne estas Atlantiko", diris nubmiene sinjoro Plumtuf, "temas ja pri pli ol unu diferenco. Unue: en la oceano la akvo estas salhava, en la trogo ne... En Atlantiko vivas multege da animaloj, dum en la trogo..."

"Mia filo foje alportis hejmen salamandrojn", rememoris la pordistino, "kaj volis bredi ilin en la trogo. Mi tamen diris al li, ke la trogo ne estas akvario, kaj elĵetis la bestaĉojn tra la fenestro eksteren. Unu salamandro falis en la dekoltaĵon de fraŭlino Urtik, kaj ŝi tiom furiozis, ke oni forveturigis ŝin en la policojn. Poste oni ŝin eksigis el la altlernejo, la gepatroj forregalis ŝin el la hejmo, kaj ŝia fianĉo edziĝis al la komizino Motacil el la drogvendejo. Neniu kredus, kion povas kaŭzi salamandro".

"Salamandro estas nomo grekdevena", eksplikis sinjoro Plumtuf, "kaj tuta familio de amfibioj estas latine nomata *Salamandrida*. Tio, kion vi ĵetis en la dekoltaĵon de fraŭlino Urtik, estis verŝajne trituro ordinara. Estas tamen eble, ke temis pri trituro krestohava, aŭ eĉ pri trituro montara".

"Povas esti, ke ĝi estis trituro", konsentis la pordistino, "malfacile ja estas koni bestaĉojn. Por kio ĝi estus utila? Mia edzo interkonfuzas kolombon kaj melegron, kaj malgraŭ tio li vivas. Ni nature ne apartenas al la elito, sed certan respekton ni ĝuas. Vi, sinjoro Plumtuf, konstante legas librojn kaj gazetojn, sed samtempe vi estas perfekta mallertulo. Kiam vi iras por elporti cindron, mi ĉiufoje devas relavi la ŝtuparon! Se anstataŭ klereco vi havus lertecon, tio estus multe pli bona!"

Sinjoro Plumtuf ekmeditis, sed poste li nee skuis la kapon. "Sinjorino Terpom", li diris, "la klereco estas tio, kion neniu kapablas de mi ŝteli. Mi koncedas, ke ankaŭ en nia raciisma jarcento ekzistas homoj, kiuj opinias, ke la delfeno estas fiŝo... Ĝi estas cetaco, kaj ĝi elevulus - oni ne scias, kial kaj kiel - el iu surkontinenta sovaĝa besto. Tio mankompreneble daŭris tutajn milionojn da jaroj!"

"Ha, kiel strange!", miregis la pordistino. "Nu, vi tion certe scias, ĉar neniam sciencaĵo estas al vi fremda! Sed pli lerta vi povus esti, sinjoro Plumtuf, nuntempe ja viro devas esti kapabla fari ĉion".

"Jen pri kio estas la demando", levis la ŝultrojn sinjoro Plumtuf, "sinjoro Viŝtuk senĉese trakuras la domon kun universala ŝraŭbilo, pargetojn li vaksas nesupereble, eĉ la infanojn li vartas, sed kion li scias, ekzemple, pri la antikorpusklo?"

"Tio estas la longa serpento, ĉu ne?", konjektis la pordistino.

"Vi pensas pri la anakondo", diris malespere sinjoro Plumtuf.

"Boĉjoj!", ekkriĉis el la fenestro sinjorino Plumtuf, al kiu ŝajnis, ke ŝia klera edzo jam tro longe interbabilas kun la pordistino. "Ĉar vi jam estas tie mal-supre, aĉetu ĉe la viandisto kvin lardokolbasetojn!"

Sinjoro Plumtuf respondis: "Volonte, mia trezoro", kaj li sin direktis al la butikoj. Tamen anstataŭ pri kolbasetoj li pensis pri la plioftiĝantaj tertremoj en Azio, stumblis je ŝtupo, kaj oni devis forveturigi lin kun rompita klaviklo en malsanulejon.

Post kiam sinjorino Plumtuf venis por lin viziti, oni komunikis al ŝi, ke ŝia edzo troviĝas en la psikiatria kliniko. Ŝi komencis protesti, sed la ĉefkuracisto Bemol svingis la manon: "Se mi demandas la pacienton, kiel li fartas, kaj li respondas, ke plimalvarmiĝas la Atlanta Oceano, la kazo estas por mi tute klara". -- Kaj el tio rezultas, ke la klereco estas avantaĝo rimarkinde relativa.

El la ĉeĥa tradukis Miloš Lukáš

(2-a premio en la literatura konkurso de Starto, fako traduka prozo)

Korespondi deziras

SOVETIO - Por si kaj por siaj belaj klubaninoj petas korespondproponojn E-instruisto D.KOLKER, S-Kolcevaja 20-149 330058 Zaporozjje - Luksa memoraĵo de la ukraina urbo Zaporozjje, la ridiga pu-po skatolo "Zaporozjja kozako", tre sukcesis ĉe la Montreala Mondekspozicio. Kiu volas ĝin havi, sendu al tiu sama 100 belajn okc. aŭ koloniajn PM (uzitajn) • M.A.STAŠEVSKAJA 42j. teknikistino, Minsk, poŝtamt, do vostr., USSR • LUCIK Aleksandr 16j. 344034, Rostov-na-Donu 34, ul. Portovaja 97a, kv.24 • Aleksandr BAEV, 340074 Doneck 74, Armavirskaĵa 16/39 •

HUNGARIO - Sándor SZABÓ 12j. 70 Guyula Ujüles ut.5/a • Éva SÓS 13j.9025 Györ, Achim A.64/b • Péter CSISZÁR 16j. H-4032 Debrecen, Sestakert u.5 • Viola IMRÉNÉ, 2132 Gód-felső, Sallai Imre u.44

POLLANDO - F-ino Elzbieta KOSZ 24j. 54-616 Wrocław-26, ul.Kohna 3 • Izabela Romanna IYŻAKOWICZ 26j. ul. Katowicka 42/2, 52-022, Wrocław • Maryla SKO-BODZIAN 20j. Marcinkowice 5,55-030 pocz. Wędry, pow.-woj. Wrocław.

G D R - Kerstin STEPHAN 16j.251 Rostock 5, W.-Seelenbinder Str.19 • Eva NÜLTIC 21j. 25 Rostock 1, Gestruenstr. 1-2.

BULGARIO - N.ILIEV, Bjala, distr.Ruse, str.Bojka 42.

KUBO - Rafael PUENTE, 24j. fraŭlo okup. en leda industrio, Calle 41-8/2y4, Vedado ZP.4, Habana.

BELGIO - Joachim da Costa, stud.pri filozofio, Collège Placet 6, Mechelsevest 3000 Leuven.

GHANO - Ing.Ph.K.SCKPOLIE 45j. P.O.Box 347, Accra, kun virinoj-teknikistoj.

ĈSSR - S-ino Jarmila SIROVÁ, Nám.míru 61,473 Ol Nový Bor, okr. Č.Lípa, kun nezaĝaj esp. • S-ino Marie GRÜNVALDOVÁ, p.schr. 33,473 Ol N.Bor, Č.Lípa kun pli aĝaj esp-istoj (ankau el ĈSSR) • Ladislav VANÍŠ, Slovanská 109 307 05, Plzeň - interŝ.insignojn de fiŝkaptistoj (organizaĵoj, kluboj), rekompencas ankaŭ per aliaj ins. (sportklubaj ktp.) •

F-ino J.OUŠKOVÁ 17j.kun Hispanio k Skandinavio, Tr.2.kvĕtna 1506 76001 Gottwaldov • Mr.Stanislav KAFKA, Havlíčkova 637 735 02 Karviná 2, kun okc.landoj, kol. gramofondiskojn.

NOVA KONKURSO DE LA POLA RADIO

La Pola Radio atendas la partoprenontojn de sia nova konkurso. Al la partopreno en la lotado de la premioj rajtigas responde al almenaŭ unu el la jenaj demandoj:

- kiu speco de la turismo organizita de la pola vojaĝoficejo "Orbis" pleje konvenas al vi kaj kial?
- la aviadiloj de LOT, kiuj en 1973 komencis regulajn flugojn sur la trako Varsovio-Amsterdamo-Novjorko, havas la nomojn de grandaj poloj. Bv. menciigi almenaŭ du el ili.

La konkursaĵojn oni sendu al: Polskie Radio, Esperanto-redakcio, OO 950, P.O. Box 46, Pollando, en kovertoj signitaj per la vorto KONKURSO ĝis la 15a de junio 1973.

VOĈOJ PRI STARTO. "Ni esperas, ke via Starto estas bona komenco de niaj interrilatoj". EK-anoj el Kievo. - Ni dissendas ekzemplerojn de S. inter personojn, kiuj volas legi gazetojn alilandajn kaj inter ELNA-membrojn (E-Ligo de Nordameriko).

PLUJ DU VJETNAMAJ RAKONTOJ tradukitaj el E-o aperis en la liter. aldono de ZEMĚLSKÉ NOVINY (27.4.) kaj en SV OBODNÉ SLOVO (10.3.)-fare de C.Kničal. La sama tradukis por ZN (12.1.) la frisan rakonton de F.Dam, kion notis en sia artikolo la LEEUWARDER COURANT (7.3.).

GAZETOJN, BULTENOJN, CIRKULEROJN malnovajn kaj ne plu bezonajn por vi ne elĵetu, sed prefere sendu al kolektanto Zd.Hršel, Botanická 28, 602 00 Brno.

NE DEVI. - Kiu helpos kolekti ekzemplojn pri la uzo de "ne devi" en literaturo originala kaj tradukita el diversaj lingvoj? Aligu ĉe la redaktoro.

GAZETOJ POR VI. Kiu skribos al s-ano F. Svačina, Lanžhot, distr. Břeclav, ricevos senpage diversajn Esp.revuojn.

ĴURNALISTOJ TUTMONDE, KIUJ EMAS KUNLABORI HELPE DE E-O, KONTAKTU "Starton"!